

1704—1706 г.

№ 66.

Кратово.

Турско-австрийската война прѣзъ 1689 г. принуди голѣмъ брой християни да избѣгатъ въ Австрия заедно съ отстѫпващите отъ сѣверна Македония и Косовско австрийски войски. Отъ тия бѣжанци е билъ и Велко Поповичъ отъ Кратово, който прѣзъ 1704 г. въ Буда прѣписва сборници и лѣтописи, а прѣзъ 1706 г. съпроважда отъ Буда до монастиря Крушедолъ (Срѣмъ) останките на срѣбъския патриархъ Арсения Черноевичъ III. Ако и да е работилъ въ срѣбъска срѣдѣ, Велко не е забравялъ българското си отечество, та на двѣ мѣста въ своите рѣкописи, единъ въ монастиря Раваница (Срѣмъ), другъ въ Гъргетекъ, той бѣлѣжи: 1) Книгъ сиу чркта^х отъ Бѣдимскон кароши дїакъ Еѣлко Поповичъ штѣчкествомъ же ѿ Бѣлъгарскіе земли, ѿ места Кратова... въ лѣто 1704. 2) Сиа книга избранина различними слови чркта^х ѿ Бѣдимскон кароши дїакъ Еѣлко Поповичъ ѿ чркествомъ же ѿ Бѣлъгарскіе земли, ѿ места Кратова... въ лѣто , ѿ ѕ.-д. (1704). По том же по двон^х лѣте^х , ѿ ѕ.-д. (1706) бѣ представленіе скетопочившомъ патріархъ... (Срв. Й. Стојановић, Записи, № 2128, 2129, 2147).

1706 г.

№ 67.

Страцинъ (Кратовско).

Прѣзъ 1706 г. миналъ прѣзъ Страцинъ, което е на срѣдѣ пжтя между Куманово и Крива-паланка, дубровчанинътъ (срѣбинъ) Маринъ Кабога съ мисия въ Цариградъ. Въ своя журналъ, писанъ на италиянски, Кабога говори за българско население при Страцинъ:

„На 12 (августъ) тръгнахме отъ Куманово и изъ пжтя срѣщнахме единъ турчинъ, когото нашитѣ хора помислиха, че е разбойникъ (кеседжия), защо питаше кои сме и какво носимъ; ние се усъмнихме да не е шпионинъ съ свои другари, та не пожелахме да останемъ въ Страцинъ, толкова повече, че имаше само единъ разваленъ ханъ съ нѣколко кѫщи българи наоколо, пѣкъ и тѣ диви“ (Adi 12 partimo de Kamanovo e per strada incontrassimo un Turko credutto dalla nostra scorta per chiesegia qualo si informava chi erimo e cosa portavamo, si diede sospetto questi poter esser spia dell’ altri compagni onde non volsimo fermar in Strazin esende il hano.